

AKADEMIA MUZYCZNA IM. IGNACEGO JANA PADEREWSKIEGO W POZNANIU

Przedmiot	Metodyka nauczania przedmiotów ogólnopedagogicznych - Harmonia	Punkty ECTS	3
Koordynator przedmiotu	Prof. AMP dr hab. Agnieszka Zdrojek-Suchodolska	Ilość godzin	15
Wydział	Samodzielna Jednostka Dydaktyczna	Rodzaj zajęć	wykład/ćwiczenia
Instytut	Studium Pedagogiczne	Forma studiów	stacjonarne
Kierunek	Kompozycja i Teoria Muzyki	Profil studiów	ogólnoakademicki
Specjalność	Kompozycja, Teoria Muzyki, dyrygentura	Język	polski
Poziom studiów	I stopień	Status przedmiotu	fakultet

UMIEJSCOWIENIE W PLANIE STUDIÓW (ilość godzin, forma zaliczenia, ECTS)			
Semestr III	15 godzin, egzamin, 3 ECTS	Semestr IV	

Prowadzący zajęcia	Prof. AMP dr hab Agnieszka Zdrojek-Suchodolska
Cele i założenia przedmiotu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie studentów od strony pedagogicznej do prowadzenia zajęć z harmonii w szkołach muzycznych II stopnia. 2. Zapoznanie studentów z warsztatem pracy nauczyciela poprzez omówienie szeregu zagadnień metodycznych oraz dydaktycznych w procesie nauczania. 3. Rozwijanie umiejętności analizowania materiału nauczania. 4. Rozwijanie umiejętności opiniowania wartości merytorycznej i dydaktycznej podręczników do nauki harmonii w szkołach muzycznych II stopnia.
Wymagania wstępne	Studenti posiadają wiedzę w zakresie harmonii funkcyjnej i umiejętności posługiwania się nią w praktyce. Istotna jest również znajomość literatury muzycznej (od baroku do współczesności) oraz umiejętność analizy harmonicznnej i formalnej dzieła muzycznego.

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU	
Semestr III	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Omówienie i analiza podstawy programowej oraz wybranych programów nauczania przedmiotu Harmonia. 2. Analiza podręczników oraz materiałów do ćwiczeń wykorzystywanych na zajęciach Harmonii w szkole muzycznej II stopnia. 3. Zakres materiału, umiejętność rozplanowania programu nauczania na semestr oraz na poszczególne jednostki lekcyjne 4. Określanie celów kształcenia, klasyfikacja metod nauczania i dobór odpowiedniej metody nauczania do konkretnego zagadnienia lub tematu lekcji 5. Planowanie lekcji, budowa konspektu, formułowanie tematu lekcji. 	

	Kod efektu uczenia się	EFEKTY UCZENIA SIĘ	Odniesienie efektów uczenia się do standardu kształcenia nauczycieli
W	SP1A_W26	Student zna i rozumie miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych;	D.1/E.1.W1.
	SP1A_W27	Zna i rozumie podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć;	D.1/E.1.W2.
	SP1A_W28	Rozumie integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału;	D.1/E.1.W3.
	SP1A_W29	Student zna i rozumie kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	D.1/E.1.W4.
	SP1A_W30	Zna konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć;	D.1/E.1.W5.
	SP1A_W31	Zna i rozumie metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;	D.1/E.1.W6
	SP1A_W32	Zna i rozumie organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową;	D.1/E.1.W7.
	SP1A_W34	Zna i rozumie metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	D.1/E.1.W9.
	SP1A_W35	Zna i rozumie rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;	D.1/E.1.W10.
	SP1A_W37	Student zna i rozumie diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	D.1/E.1.W12.
	SP1A_W38	Zna i rozumie znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	D.1/E.1.W13.

	SP1A_W39	Zna i rozumie warsztaty pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno- wychowawczej;	D.1/E.1.W14.
	SP1A_W40	Rozumie potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.	D.1/E.1.W15.
U	SP1A_U30	Student potrafi identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi;	D.1/E.1.U1
	SP1A_U31	Potrafi przeanalizować rozkład materiału;	D.1/E.1.U2.
	SP1A_U33	Umie dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów;	D.1/E.1.U4.
	SP1A_U34	Potrafi kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy;	D.1/E.1.U5.
	SP1A_U35	Potrafi podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	D.1/E.1.U6.
	SP1A_U36	Umie dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;	D.1/E.1.U7.
	SP1A_U37	Potrafi merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;	D.1/E.1.U8.
	SP1A_U40	Umie przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	D.1/E.1.U11.
	SP1A_U41	Potrafi wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej;	D.1/E.21U1
K	SP1A_K09	Student jest gotowy do adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów;	D.1/E.1.K1.
	SP1A_K11	Jest gotów do promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	D.1/E.1.K4.
	SP1A_K12	Jest gotowy do kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;	D.1/E.1.K5.
	SP1A_K13	Jest gotów do budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	D.1/E.1.K6.
	SP1A_K14	Jest gotowy do rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	D.1/E.1.K7.
	SP1A_K15	Student jest gotów do kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;	D.1/E.1.K8.
	SP1A_K16	Jest gotowy do stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.	D.1/E.1.K9.

METODY KSZTAŁCENIA

wykład, praca z tekstem i dyskusja, praca indywidualna, praca w grupach, kształcenie zdalne

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Kod efektu uczenia się
egzamin	SP1A_W26, SP1A_W30, SP1A_W31, SP1A_W32, SP1A_W34, SP1A_W39, SP1A_W40, SP1A_U30, SP1A_U33, SP1A_U34, SP1A_U36, SP1A_U41, SP1A_K12, SP1A_K13, SP1A_K14, SP1A_K16
realizacja zleconego zadania	SP1A_W27, SP1A_W28, SP1A_W29, SP1A_W30, SP1A_W31, SP1A_W34, SP1A_W35, SP1A_W37, SP1A_W38, SP1A_W39, SP1A_W40, SP1A_U30, SP1A_U31, SP1A_U33, SP1A_U35, SP1A_U36, SP1A_U37, SP1A_U40, SP1A_U41, SP1A_K09, SP1A_K11, SP1A_K13, SP1A_K15, SP1A_K16

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

Warunki zaliczenia	Kontrola obecności, konspekty lekcji, wiedza z zakresu omawianej problematyki
Warunki egzaminu	Przedstawianie przygotowanych konspektów lekcji, dyskusja, omówienie.

NAKŁAD PRACY STUDENTA	Ilość godzin	Punkty ECTS
Godziny realizowane przy udziale nauczyciela akademickiego (zajęcia dydaktyczne, konsultacje)	20	3
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta (przygotowanie się do: zajęć, kolokwium, egzaminu, prezentacji, koncertu)	4	

Literatura podstawowa

- Burowska Z., Głowacka E., *Psychodydaktyka muzyczna. Zarys problematyki*, Kraków 1998.
- Dzielska J., *Kształcenie słuchu muzycznego*, Warszawa 1988.
- Ostrowski A.L., *Nauczanie zasad muzyki i kształcenia słuchu*, Szkice metodyczne, Kraków 1953.
- Seria publikacji *Z prac Międzyuczelnianej Katedry Kształcenia Słuchu* (red. D. Dobrowolska – Marucha):
- Dobrowolska – Marucha D., *Jak słuchać, aby słyszeć*. Szkice z metodyki kształcenia słuchu, cz. I i II, Warszawa 2012.
- *Kształcenie słuchu – teoria i praktyka*, Praca zbiorowa, Warszawa 1998.
- *Kształcenie słuchu wokalistów*, Praca zbiorowa, Warszawa 1999.
- *Kształcenie słuchu instrumentalistów*, Praca zbiorowa, Warszawa 2001.
- *Z zagadnień nauczania kształcenia słuchu w szkole muzycznej I stopnia*, Praca zbiorowa, Warszawa 2007.
- *Kształcenie słuchu: prezentacje – konfrontacje*, Praca zbiorowa, Warszawa 2008.
- Stachurska E., *Zagadnienia rytmu w kształceniu słuchu*, Warszawa 2003.
- Wilczyńska E., *Polskie podręczniki i skrypty do kształcenia słuchu wydane w latach 1949-1996*, Warszawa 1997.
- Wilczyńska E., *Twórczość Karola Szymanowskiego w aspekcie pedagogiki kształcenia słuchu*, Warszawa 2004.

Literatura uzupełniająca

- Markiewicz L. - Wybrane zagadnienia pedagogiki muzycznej, Katowice 2000.
- Konaszkiewicz Z. - *Szkice z pedagogiki muzycznej*, Warszawa 2001.
- Jordan-Szymańska A. *Droga do poznania muzyki. Ucho i umysł*, Warszawa 2014.
- Manturzevska M, H. Kotarska (red.), *Wybrane zagadnienia z psychologii muzyki*, Warszawa 1990.
- Burowska Z, E. Głowacka, *Psychodydaktyka muzyczna. Zarys problematyki*, Kraków 1998.
- Shuter R. – Dyson, *Psychologia uzdolnienia muzycznego*, Warszawa 1986.
- Gordon E.– *Nowe testy badania zdolności muzycznych*, Warszawa 1991.
- Tiepłow B. - *Psychologia zdolności muzycznych*, Warszawa 1952.
- Pilch M, Toporowski M. - *Dawne temperacje. Podstawy akustyczne i praktyczne zastosowanie*, Katowice 2014.
- Dziewulska M. - *Metodyka kształcenia słuchu*, Kraków 1948.
- Danyszowa H. - *Dydaktyka w szkole muzycznej*, COPSA, Warszawa 1962.
- Danyszowa H. - *Wybrane materiały z metodyki nauczania kształcenia słuchu i zasad muzyki*, COPSA, Warszawa 1955.
- Wesołowski F. - *Materiały do kształcenia słuchu z zasadami muzyki i harmonią, cz. I, Szkice z metodyki*, COPSA, Warszawa 1977.
- Hundziak A. - *Materiały do kształcenia słuchu według P. Hindemitha, cz. I, Uwagi metodyczne*, COPSA, Warszawa 1974.
- Dzielska J. - *Kształcenie słuchu muzycznego*, Warszawa 1988.
- Dzielska J., Peret – Ziemiańska Z. - *Rozmowy o kształceniu słuchu*, Warszawa 1992.
- Peret - Ziemiańska Z. - *Ćwiczenia do samodzielnego kształcenia słuchu*, Warszawa 1980.
- Ostrowski A.L. - *Nauczanie zasad muzyki i kształcenia słuchu. Szkice metodyczne*, Kraków 1953.
- *Założenia metodyki przedmiotów ogólnomuzycznych*. Materiały z seminarium w Radziejowicach 6-8 grudnia 1989. Instytut Pedagogiki Muzycznej AM im. F. Chopina w Warszawie, Warszawa 1991.
- *Percepcja i wyobrażenia w procesie kształcenia słuchu*, AM, Poznań 2005.
- *Kształcenie słuchu harmonicznego*, AM, Poznań 2007.
- *Rytm muzyczny w procesie kształcenia słuchu*, AM Poznań 2012.
- *Narząd słuchu, jego funkcjonowanie i możliwości percepcyjne elementów muzycznych*, Materiały z ogólnopolskiej sesji naukowej, AM, Łódź 2001.
- *Dyktando muzyczne w badaniach i metodyce*, Materiały z ogólnopolskiej sesji naukowej, AM, Łódź 2004.
- Seria publikacji *Z prac Międzyuczelnianej Katedry Kształcenia Słuchu* pod red. D. Dobrowolskiej – Maruchy (AMFC):
- Stachurska E. - *Zagadnienia rytmu w kształceniu słuchu*, Warszawa 2003.
- Wilczyńska E. - *Polskie podręczniki i skrypty do kształcenia słuchu wydane w latach 1949-1996*, Warszawa 1997.
- Wilczyńska E. - *Twórczość Karola Szymanowskiego w aspekcie pedagogiki kształcenia słuchu*, Warszawa 2004.
- *Zbiór zadań z egzaminów wstępnych z kształcenia słuchu do Akademii Muzycznej im. F.Chopina*, Warszawa 2004.
- *Kształcenie słuchu – teoria i praktyka*, Praca zbiorowa, Warszawa 1998.
- *Kształcenie słuchu wokalistów*, Praca zbiorowa, Warszawa 1999.
- *Kształcenie słuchu instrumentalistów*, Praca zbiorowa, Warszawa 2001.
- *Z zagadnień nauczania kształcenia słuchu w szkole muzycznej I stopnia*, Praca zbiorowa, Warszawa 2007.
- *Kształcenie słuchu: prezentacje – konfrontacje*, Praca zbiorowa, Warszawa 2008.

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line (opcjonalnie)

- YouTube
- Imslp
- Spotify